

فصل سوم

اهداف و استراتژی‌های نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی

مقدمه

خدمات و مراقبت‌ها و فرایندهایی که در ذیل نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی به اجرا در می‌آید منطقا باید در راستای تحقق راهبردهای خاص در قدم اول و هدف خاص نظام در قدم بعدی باشد. هدف غایی نظام مراقبت تسکینی و حمایتی همانگونه که در فصل اول 'ذکر گردید بهبود کیفیت بقای بیماران، خانواده‌ها و مراقبان آنها محسوب می‌گردد. اما برای رسیدن به چنین هدفی نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی در اقصا نقاط دنیا اهداف و اولویت‌های متفاوتی را دنبال می‌نماید. بدیهی است که نمیتوان مجموعه اهداف ثابت و از پیش تعیین شده‌ای برای نظام‌های مراقبت تسکینی در دنیا ذکر نمود زیرا هدف هر نظام مراقبتی وابسته به عوامل متعددی از جمله وضعیت بهداشتی درمانی کشور، وضعیت اقتصادی کشور، وضعیت فرهنگی اجتماعی و غیره می‌باشد. آنچه که این نوشته جمع‌آوری نموده است صرفا لیستی از اهداف و راهبردهای نظام مراقبت‌های تسکینی است که طی بررسی های انجام شده بعنوان اهداف و راهبردهای مورد توافق و مشترک بین عموم نظام های ارائه مراقبت‌های حمایتی و تسکینی است. مسلما نمی‌توان چنین مجموعه‌ای را تعیین کننده اهداف و راهبردهای نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی در کشور دانست. امید می‌رود این نوشته بتواند با ارائه یک چارچوب کلی از اهداف و راهبردهای نظام مراقبت‌های کلان مانع از جزئی نگری یا از قلم افتادن برخی دیدگاه‌ها در این موضوع گردد.

اهداف نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی

ذیلا لیستی از اهداف نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی آورده می‌شود:

- هدف ۱-** افزایش آگاهی جامعه، پزشکان و دولت از ضرورت و فواید ارائه مراقبت‌های حمایتی و تسکینی
- هدف ۲-** ارائه خدمات موثر، در دسترس و پایا و منطبق بر نیاز برای بیماران، همراهان و خانواده بیماران و مراقبان آنها در هر سطحی به لحاظ اجتماعی - اقتصادی
- هدف ۳-** جلب رضایتمندی بیماران، خانواده‌های بیماران و مسئولان ارائه خدمات مراقبت‌های حمایتی و تسکینی
- هدف ۴-** تامین منابع پایا و در دسترس اتم از منابع فیزیکی، تجهیزات و دارو، منابع مالی، منابع انسانی و غیره
- هدف ۵-** یکپارچه‌سازی نظام مراقبت‌های حمایتی و تسکینی با نظام سلامت

راهبردهای نظام مراقبت های حمایتی و تسکینی

ذیلا لیستی از راهبردهای نظام مراقبت های حمایتی و تسکینی ارائه می شود:

استراتژی ۱- استفاده از رسانه های عمومی ، نشریات و بروشورها برای افزایش آگاهی عمومی در ارتباط با ضرورت مراقبت های حمایتی و تسکینی

استراتژی ۲- در نظر گرفتن مطالبات بیماران و همراهان آنها در تمامی مراحل برنامه ریزی درمانی

استراتژی ۳- در نظر گرفتن تسهیلات و مراقبت های ویژه مختص خانواده بیماران و مراقبان آنها

استراتژی ۴- ارائه خدمات منطبق بر آخرین یافته های علمی

استراتژی ۵- برقراری برنامه های نظارتی برای اطمینان از اثربخشی و رعایت اصول اساسی در ارائه مراقبت ها

استراتژی ۶- تلاش همه جانبه برای اینکه لحظات پایانی زندگی و فوت بیماران در مکان دلخواه رخ دهد.

استراتژی ۷- افزایش ظرفیت ارائه خدمات مراقبت های حمایتی و تسکینی در هر سه سطح آن به گونه ای که دسترسی به خدمات در سراسر کشور مقدور باشد.

استراتژی ۸- همکاری با دانشگاه ها برای تامین نیروی متخصص و تشکیل گروه های چند تخصصی برای ارائه مراقبت های حمایتی و تسکینی

استراتژی ۹- جلب نظر دولت برای اختصاص بودجه و تسهیلات مشخص و پایا برای نظام مراقبت های حمایتی و تسکینی

استراتژی ۱۰- مشارکت با سازمان های مردم نهاد، خیریه، بیمه ها و سایر سازمان ها در تامین نیروی انسانی، منابع مالی و فیزیکی مورد نیاز

استراتژی ۱۱- رفع موانع موجود در تامین دارو و تجهیزات مورد نیاز برای ارائه مراقبت های حمایتی و تسکینی

استراتژی ۱۲- تامین زیرساخت های مورد نیاز برای تبادل اطلاعات در درون نظام مراقبت های حمایتی و تسکینی و ارتباط آن با سایر اجزای نظام سلامت

استراتژی ۱۳- تصمیم گیری و سیاست گذاری سالیانه بر اساس شرایط کشور و در راستای توسعه و ارتقای نظام مراقبت های حمایتی و تسکینی

منابع

- 1- World Health Organization, National Cancer Control Programmes: Policies and managerial guidelines. – 2nd ed.; 2002.
- 2- National Health Services (NHS), Department of Health, End of Life care Strategies 2008
- 3-African Palliative Care Association (APCA) standards for Providing Quality Palliative Care Across Africa, 2010.
- 4- World Health Organization, Cancer Control: Knowledge into Action: WHO guide for effective program; module 5, 2007.
- 5-Victoria Government Department of Health, Strengthening palliative care: Policy and strategic directions 2011–2015.
- ۶- Canadian Hospice Palliative Care Association , A Model to Guide Hospice Palliative Care, Based on National Principles and Norms of Practice, 2002.